

Knivsta kommun
knivsta@knivsta.se

Beslut

efter riktad tillsyn vid Sjögrenska gymnasiet
i Knivsta kommun

Skolinspektionens beslut

Beslut efter riktad tillsyn

Skolinspektionen har den 6 maj 2019 initierat ett ärende utifrån uppgifter som har kommit fram efter Skolinspektionens regelbundna kvalitetsgranskning av Sjögrenska gymnasiet (Dnr 2018:11082, beslut 2019-05-06). Av granskningen framkom information om skolans arbete med extra anpassningar och särskilt stöd som Skolinspektionen ville utreda vidare. Skolenheten besöktes av Skolinspektionen i samband med den regelbundna kvalitetsgranskningen den 27 och 28 mars 2019. Den riktade tillsynen har omfattat områdena extra anpassningar och särskilt stöd. Skolinspektionen har även den 20 maj, 24 maj samt 20 juni tagit emot kompletterande handlingar och svar från rektorn.

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Knivsta kommun att i enlighet med de datum som nedan listas vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. För område extra anpassningar och särskilt stöd ska åtgärder vidtas senast den 11 januari 2020. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag redovisas till Skolinspektionen skriftligen.

Nedan redovisas förslag på åtgärder. I de fall det är möjligt får bristen avhjälpas på annat sätt.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolinspektionen konstaterar att Knivsta kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Ansvariga på skolan ger eleven skyndsamt stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, om eleven riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. (3 kap. 5a § skollagen)
- Ansvariga på skolan utreder elevens behov av särskilt stöd skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. (3 kap. 7 § skollagen)

Åtgärder

Se till att:

- samtliga elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen,
- elevers behov av särskilt stöd utreds skyndsamt om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckliga.

Bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd så att alla elever ges möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås.

Föreläggande

Extra anpassningar

Extra anpassningar ges inte till alla elever som behöver det

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i arbetet med extra anpassningar på Sjögrenska gymnasiet. Även om det framgår av utredningen att det finns rutiner för arbetet med att identifiera elever med behov av extra anpassningar tillgodoses inte alla elevers behov av det stödet. Enligt personal på skolan är en av orsakerna till att alla elevers behov av stöd inte tillgodoses den höga andelen av elevers frånvaro. Av utredningen framgår även att skolan inte följer upp det stöd som ges i form av extra anpassningar, och att elevhälsans kompetens i arbetet med att stödja lärarna inte alltid används. Konsekvensen av bristen blir att elevernas möjligheter till att nå kunskapskraven försvåras.

I skollagen anges att om det inom ramen för undervisningen genom användning av ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås eller de kravnivåer som gäller, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövligt.

I Skolverkets allmänna råd om arbete med extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram (SKOLFS 2014:40) anges att rektorn bör se till att elevhälsans kompetens tas tillvara i ett tidigt skede i arbetet med extra anpassningar dels för att identifiera en elevs behov, dels för att stödja lärare och övrig skolpersonal i arbetet med anpassningar i olika lärmiljöer inom verksamheten.

Skolinspektionens granskning av mottagen kompletterande dokumentation, skriftlig kommunikation från rektorn samt intervjuer med skolpersonal visar att inte alla elever på skolan som är i behov av stöd i form av extra anpassningar ges det stödet. Skolinspektionen har inför den riktade tillsynen tagit del av sammanställningar över samtliga elever på skolans introduktionsprogram som ges extra anpassningar, individuella studieplaner för eleverna på de nationella programmen, samtliga betygskataloger för elever i årskurs 2 och 3 samt aktuella åtgärdsprogram på skolan. Skolinspektionen har även tagit del av kompletterande svar från rektorn avseende arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd.

Enligt mottagna kompletteringar framgår att 72 av skolans elever på introduktionsprogrammen riskerar att inte nå kunskapskraven. Enligt skolans egen redovisning är det

emellertid endast 42 elever på skolans introduktionsprogram som ges stöd i form extra anpassningar. Av dokumentationen framgår vidare att det även finns elever med betyget F i ett eller flera ämnen men som inte ges stöd i form av extra anpassningar. Det finns även elever som ges i stöd i form av extra anpassningar men att det stödet saknas i ämnen där eleven inte klarat kunskapskraven.

Representanter för elevhälsan uppger den 27 mars 2019 att "det är över 90 procent" av eleverna på skolan som är i behov av insatser för att nå kunskapskraven men att eleverna "inte alltid" får det stöd de är i behov av. Representanter för elevhälsan beskriver vidare att även om insatser görs för att främja elevers närvaro på skolan så är frånvaro en av orsakerna till att inte alla elever får det stöd det behöver i form av extra anpassningar.

Rektorn uppger i kompletterande svar att skolan har goda förutsättningar att ge eleverna det stöd de är i behov av men att skolan kan bli bättre på att möta elevernas behov och utveckla arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd. Rektorn bekräftar även i intervju att frånvaro är en "problematik" på skolan men att insatser görs för att främja närvaron.

Särskilt stöd

Inte alla elevers behov särskilt stöd utreds

Skolinspektionen bedömer att det även finns brister i skolans arbete med särskilt stöd då utredningen visar att skolan inte utreder alla elevers behov av särskilt stöd skyndsamt. Visserligen uppger rektorn att utredning av en elevs behov av särskilt stöd inleds om stödet som getts i form av extra anpassningar inte varit tillräcklig, men av övrig utredning framgår att detta inte görs för alla elever som getts extra anpassningar och som trots detta inte nått kunskapskraven. Konsekvensen av bristen blir att elevernas möjligheter till att nå kunskapskraven försvåras.

Av skollagen följer att om det framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Det samma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Av skollagen framgår vidare att rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation.

I Skolverkets allmänna råd för arbete med extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram (SKOLFS 2014:40, sid 24) anges att andra svårigheter exempelvis kan handla

om en elev med funktionsnedsättning, psykosocial problematik, psykisk ohälsa, svårigheter i det sociala samspelet, koncentrationssvårigheter samt upprepad eller långvarig frånvaro.

Av mottagen kompletterande dokumentation som Skolinspektionen tagit del av framgår att inte alla elevers behov av särskilt stöd utreds skyndsamt. Rektorn uppger i kompletterande svar att det enligt skolans rutiner inleds utredning av elevs behov av särskilt stöd om stödet som getts i form av extra anpassningar inte varit tillräckligt för att nå kunskapskraven. Av rektorns kompletterande svar framgår samtidigt att det finns exempel på elever på skolan som visserligen getts extra anpassningar men som inte nått kunskapskraven i kurser i samma ämne under två följande läsår men som saknar i stöd i form av särskilt stöd. Rektorn bekräftar att även om insatser i form av extra anpassningar inte varit tillräckliga för att nå kunskapskraven har berörda elever inte utretts för särskilt stöd. Enligt rektorn är långvarig frånvaro ett skäl till att eleverna inte nått kunskapskraven men att behovet av utredning inte har funnits då eleverna inte uppvisar några "specifika svårigheter".

Intervjuer med lärare och representanter för elevhälsan visar att det finns brister i skolans arbete med att utreda elevers behov av särskilt stöd. Representanterna för elevhälsan uppger att även om det finns behov av veckovisa uppföljningar av extra anpassningar tillsammans med rektorn har dessa endast genomförts vid enstaka tillfällen, mötena blir oftast inställda. Konsekvensen enligt representanterna blir att uppföljningen av elevärenden "haltar". Enligt lärare i intervju den 28 mars 2019 hinner elevhälsan inte med alla elevärenden och att vissa elever prioriteras. Lärarna uppger vidare att de inte vet "vad som händer med de elever som inte hinns med" eller hur urvalet av elever som får stöd går till. Representanterna för elevhälsan bekräftar att de har många elevärenden vilket får konsekvensen att de "ligger efter" och att en del ärenden tar "enormt lång tid". Enligt intervjuade representanter får eleverna "delvis" det särskilda stöd de är i behov av.

I intervju med Skolinspektionen den 28 mars 2019 bedömer rektorn att det i "hög utsträckning" finns elever på skolan med behov av särskilt stöd men att anledningen till att det på skolan endast finns ett fåtal åtgärdsprogram är att skolan i stället arbetar med anpassningar i klassrummet och att åtgärder med specialpedagog sätts in för avgränsade perioder.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då verksamheten vid Sjögrenska gymnasiet inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Knivsta kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

På Skolinspektionens vägnar

X Anna Möller

Beslutsfattare
Signerat av: Anna Möller

X Tonny Johansson

Föredragande
Signerat av: Tonny Johansson

Allmänt om tillsynen:

Mer om Skolinspektionens etableringskontroll hittar du på www.skolinspektionen.se

Bilagor

Bilaga 1: Fakta om Sjögrenska gymnasiet, Knivsta kommun

Bilaga 1: Fakta om Sjögrenska gymnasiet

Sjögrenska gymnasiet är en kommunal gymnasieskola i Knivsta kommun. Sjögrenska gymnasiets verksamhet omfattar fyra olika yrkesförberedande program, alla med lärlingsutbildning och samtliga introduktionsprogram. Vid tiden för granskningen går det 104 elever på Sjögrenska gymnasiet.

Måluppfyllelse

Det saknas nationell statistik över kunskapsresultat på introduktionsprogram eller redovisning av hur stor andel av eleverna som övergått till nationella program. Vidare är andelen elever på de nationella programmen på skolan för få för att kunna redovisas i Skolverkets statistik. Enligt skolans egen redovisning varierar andelen elever som når kunskapskraven 2017/18 på kurser för de gymnasiegemensamma ämnena med 17 till 100 procent. På yrkeskurserna är motsvarande variation 25 till 100 procent och för grundskoleämnena 0 till 100 procent.